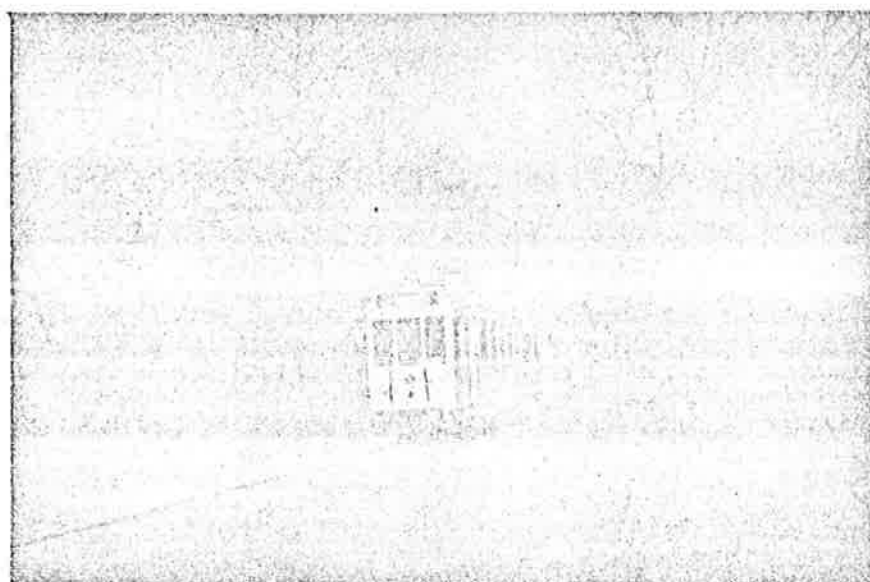

Moterwagen
9243
te
Blankenberghe

Verzameling
E. Keutgens

De Panne, inrit
eindpunt
Moterwagen 9817
en 2 aanhangwagens
30 april 1969

Foto
R. Bastaens

Het is de eerste maal dat wij U een extra nummer van Trampost aanbieden. Wij hopen dat dit niet het laatste is! Zoals U merkt is voor een speciale hoofding gezorgd. Het is het werk van ons lid dhr Walter Gogaert uit Gent. Van zijn hand kwamen ook verschillende affiches die een tijdlang de stations van de Brusselse Metro hebben gesierd. De gewone TP hoofding is zijn werk, en weldra komt ook daar weer eens wat afwisseling in. Wij weten dat zijn werk de waardering van onze Leden wegdraagt, en terecht overigens. Als eenieder van ons, zijn specifieke eigenschappen ten dienste stelt van onze Vereniging, zijn we ervan overtuigd dat alles goed loopt! Overigens herinneren wij U eraan dat wij beschikken over een aktieve werkploeg in het Muzeum, die steeds nog handen tekort komt. Als U straks thuiskomt na deze ontspannende reis, overweegt U, dan eens wat U volgend seizoen, of dit nog?, zult doen? Dank!

Kustlijn.

Graag hadden wij in het lang en in het breed voor U uitgewijd over de lange en succesrijke geschiedenis van de kustlijn. De plaats ontbreekt ons om dit te doen.

Spijtiger is echter dat het ganse kustnet slechts een schaduw is van wat het eens geweest is. Uiteraard is de kernlijn overgebleven, en hopelijk zal zij ons nog vele jaren haar diensten aanbieden, al zal dat niet zonder schokken of stoten gaan.

Begin juni '70 verzocht de Gemeenteraad van Oostende de NMVB het kustlijnmaterieel te vernieuwen. De NMVB antwoordde dat dit verzoek onderzocht wordt. Hoop doet leven....

Het huidige rollend materieel aan de kust bestaat uit:

Motorwagens: type standaard: 9729 en 9817. (ex Kortrijk)

type S. 0. 9818-9819-9941-9942-9943-9944-9945-9947-9948-
10001-10002-10004-10005-10041-10042-10043-10044-
10045-10046-10047-10048-10049-10050-10051-10052-
10053-10054.

type S : 9646-9647 (ex Antwerpen.)

Rangeerdiensten: Godarville 10019-10020-10021.

Wegen en Werken: Standaards 9778 - 9994 (ex Antwerpen)

Slijpmotorwagen: 21006

Luchtleidingswagen: 44604 = ex LW 3 = ex 9230.

De 9940 en 9946 die op weg waren naar Duitsland, zijn in Bitsingen gesaboteerd door verzetsdiensten op 5 juli 1943.

Er bestaat dus geen type S van deze rijtuigen.

De SO 10003 werd na een zwaar ongeval op 4 sept 1962 te Wenduine, niet herstelbaar bevonden en gesloopt.

In 1935 vinden wij volgende motorwagens aan de kust terug:

Grote lijnen: (lijn 1, 2 en 10) 9729 - 9730 en 9731.

9816-9817-9818-9819- 9940 t/m 9949.

10001 t/m 10005 ; 10041 t/m 10054.

Stadsdiensten Oostende: 9212 - 9213-9214-9215;

9228 t/m 9251; 9470 t/m 9477. Er bestaat tevens een zichtkaart met 9478 in Blankenberge!

Koersdiensten: 9997-9998-9999.

Oostende-De Haan langs de Dorpen: Bogota 9623 t/m 9628.

9480 t/m 9484 ; 9169 t/m 9182, met oude kast maar gesloten

platforms. 9027-9028-9048-9049-9050-en met vernieuwde kast:

9096 en 9098.+ 9111. Verder 9573 en 9574; 9596 en 9598. De 9598 had toen zijn oude kast, naar Leuvens model.

Ten slotte de motorwagens 9511 t/m 9514, met ovale kop van de kust.

Goederenpakwagens, die echter ook wel eens reizigerstreinen sleepten: 9950 t/m 9954, en 10019 t/m 10021. Wegens plaatsgebrek kunnen we geen melding maken van de bijwagens. De nog aanwezige bijwagens zullen later in TP aan bod komen. Wel interessant is dat de bw 19666 de ex mw 9729 is, en dit rijtuig is voor ons muzeum voorbehouden, om daar terug de 9729 te worden!

- 9.45u: Vertrek Knokke station, met tramstel, bestaande uit: standaardmotorwagen +bw 19666+19
Fotostop op eigen bedding tussen Knokke en Duinbergen, en bij het binnenrijden van Heist aan zee.
- 10.05u: Zeebrugge-brug, omleidingsweg. Fotostop. De tram stopt vóór de brug. Uitstappen en begeef U dadelijk naar de overzijde van de brug, voor foto van de tram OP de brug. NIEMAND blijft voor de tram staan!
Vertrek om 10.15u.
- 10.40u: Zwarte Kiezel. (Keerlus)-fotostop.
- 11.15u: Bredene-Renbaan: Uitwijken voor normale diensttram.
- 11.20u: id, vertrek.
- 11.35u: Oostende aankomst, en overstappen in motorwagen 10019-10020 of 10021, die ons met bijwagen naar het Marie-Joséplein brengt, keerlus lijn 1, en terug naar Oostende-station, waar de keerlus van lijn 2 bereden wordt. Mw 100 + 19 + 19
- 12.00u: Tijd voor middagpauze tot 13.30u.

Namiddag:

- 13.35u: Oostende-station, vertrek. Een stop is voorzien op het Marie-Joséplein, vijf minuten later, voor degenen die daar wensen op te stappen.
Materieel: type S 96 (ex. Antwerpen)+19 +19
twee bijwagens ex type N Brussel.
- 13.52u: Raversijde dijk: Fotostop, met mogelijkheid tot op het strand of tot in de duinen te gaan om de tram te fotograferen. Degenen die geen foto's wensen te maken, blijven IN de tram of verwijderen zich ervan!!
- 14.00u: Raversijde-dijk, vertrek. Fotostops voorzien in:
-Westende-station,
-Lombardsijde Kamping en Lombardsijde-dorp.
-Nieuwpoort, standbeeld Koning Albert, aan de IJzer.
-Koksijde, restaurant Normandië (gebouw in schipvorm)
-St. Idesbald.
- 15.30u: De Panne eindpunt, aankomst.
- 15.55u: De Panne, eindpunt, vertrek. Fotostop te Nieuwpoort, op wijkspoor.
- 16.45u: Oostende-Hypodroom, langs Sportstraat en rit door de stelplaats langs nieuw spoor, maar zonder halte!
- 17.00u: Oostende-station, overstappen in klaarstaande tram, bestaande uit emr + bw 195 en 195
(type Destelbergen)
- 17.10u: Oostende-station, vertrek naar Knokke, met nog een enkele fotostop in het station van de Haan.
- 18.20u: Knokke-station: aankomst.
- 18.36u: Knokke NMBS, vertrek van de trein naar Brussel.

Wij dringen er nogmaals met de meeste beslistheid op aan bij de foto-stops NIET VOOR DE TRAM TE BLIJVEN STAAN!
Deze stops zijn voorzien om foto's te maken. Indien U geen opnamen wanst te maken, blijf dan IN DE TRAM. Indien U toch even buiten wenst te komen, VERWIJDER U DAN VAN HET RIJTUIG!
-Wees uiterst voorzichtig bij in- en uitstappen!
-Hierboven zijn de nummers van rijtuigen opengelaten, omdat wij de samenstelling ook slechts ter plaatse kunnen zien.
Vervolledig dit programma, door deze nummers aan te vullen!
TRAMPOST wenst U een heerlijke dag!

* 4

Bijlage aan "T R A M P O S T"

speciaal nummer van zaterdag 12 september 1970

Deze bijlage wordt U aangeboden door de West-Vlaamse sectie van AMUTRA, welke de deelnemers aan deze uitstap een bijzonder prettige en aangenaam dag toewensen.

Bie na zult U een fotobladzijde vinden welke jammer genoeg als niet volledig geslaagd mag worden genoemd maar tijd ontbreekt om een nieuwe druk mogelijk te maken ervan. Toch wordt gehoopt dat de deelnemers er een beetje de atmosfeer van de mooie kustlijn en haar materiaal zullen kunnen in terugvinden. Hierna een weinig verklaring bij deze fotos.

Helemaal links bovenaan staat S.9647 afgebeeld op lijn 2. Deze wagen is uit Merksem naar de kust gekomen en werd er aangepast om met de aanhangwagens type S te rijden van de kust, dit bemerkt U naast de remleidingen aan de derde kabel.

De grote foto geeft een volledig tramstel te zien samengesteld uit een type SO nl. de 10050 met als aanhangwagens de 19548 en de 19680. Duidelijk is te zien dat vooraan geen verbindingsleidingen voor remmen of andere leidingen zijn aangebracht. De neus is versierd met een dubbele lijn in V-vorm. Tegenwoordig zijn de meeste van deze rijtuigen onderaan voorzien van een speciale mistlamp en worden nieuwe ruitenwissers van een frans type aangebracht welke het water niet meer opscheppen maar door een horizontale beweging de voorruit beter schoon houden bij regenweer. Al deze SO motorrijtuigen zijn vooraan boven de voorste bogie uitgerust met een pantograaf welke een dubbele sleper heeft. Vroeger bezaten de PCC-rijtuigen van de Buurtspoorwegen een gelijkaardige pantograaf, elders werden er slechts gebruikt met één sleper behalve bv. op de 9507 geschikt voor goederentrans met groetere stroomafname. Aan de kust werden deze pantografen geschikter geacht omwille van de sterke rukwinden. De bovenleiding is daardoor in bochten ook iets verschiklend aangebracht: weinig dubbele voedingskabel aan de klemmen.

Onder deze foto ziet U het opslepen door de tractor 10019 van de SO.9941 waaronder U de 10048 in standarduitvoering van de kust ziet met aanhangwagens 8888. De oude rijtuigen waren langs de zijkanten voorzien van de reisweg zoals bv. Oostende-Blanckenberge-Heist-Knokke op houten platen aangebracht onder de vensterramen, vooraan het lijnnummer op een klein schild.

Vervolgens ziet U de 9984 nog in het Kortrijkse, pantograaf met één sleper. Nu is dat rijtuig de 9729 geworden voorzien van Westinghouserem en andere pantograaf zoals ook de 9817, daarmee de twee enige standardrijtuigen nog met dergelijke pantograaf uitgerust. De S.9646 en S.9647 behielden aan de kust hun antwerpse pantograaf.

Rechts daarvan moest U de SO.10049 zien met een eenpotige pantograaf uitgerust waarmee dat rijtuig enkele maanden reed, en met 19696 als aanhangrijtuig. Te laat werd medegedeeld dat voor een goede offsetplaat geen kleurfotos zouden mogen gebruikt worden!

Op de onderste rij een stoomtram tijdens de oorlogsjaren met na de lokomotief de goederenwagens en slechts daarna reizigers. Dat behoorde toen bij de voorschriften. In het midden de 9953 tractor-pakwagen nu afgevoerd deeluitmakende van de serie 9951 tot 9954 en waarvan een gelijkaardig exemplaar zich in het trammuseum bevindt nl. de 9965. Uiterst rechts de aanhangwagen 19666 (ex-9729) welke bestemd is voor het trammuseum. Als tramrijtuig voorzien van een sleepbeugel stond de 9729 op de voorpagina van "Présence du Tramway" nummer 20 van december 1966. Het is het eerste Standardrijtuig dat werd afgeleverd aan de NMVB. De reeks 9729-9730-9731 zou eerst gereden hebben op de lijn Brussel-Waterlo

Vermoedelijk wordt de tocht Knokke-Oostende en terug gemaakt met de huidige 9729(ex-9984 en ex-19165) waarbij als aanhangwagen de 19666(ex-9729) en een tweede aanhangwagen van hetzelfde type, verbouwde elektrische motorwagen van de kust zoals de 19669(ex-9817), 19679(ex-10005), 19674(ex-9943) met een breedte van 2,40m. De andere Standard-jumbo is de huidige 9817 welke meestal te Knokke gestationeerd is en de ex-9985, zelf ex-19166 is.

Voor de "Dienst" van Weg- en Werken worden de verbouwde antwerpse standardrijtuigen 9778 en 9994(ex-19136) gebruikt; de binneninrichting is verbouwd met tafeltjes en WC voor het personeel. Er is te Oostende eveneens een ladderwagen de L.W.3 of 44604, gebouwd uit het oude oostendse stadsrijtuig 9230. Daar bevindt zich ook de 21006 een tweeassige motorslijpwagen, de omgebouwde motorpakwagen 9963 uit Ninove. Nog drie motorpakwagens zijn dienstvaardig de 10019-10020-10021 gebouwd door de Ateliers de Godarville en besteld op 6 oktober 1931. Ze sleepten vroeger ook de speciale trams (aanhangwagens) voor militairen (kamp Lombardsyde) en schoolkinderen.

Voor de kustlijn werden 28 motorwagens type SO gebouwd rond 1956 waarbij de nummers van oude motorrijtuigen werden overgenomen nl. 9818, 9819, 9941 tot 9945, 9947 en 9948, 10001 tot 10005, 10041 tot 10054. De 10003 kwam om bij een zware botsing met kamion aan de Molen te Wenduine. Er bij behorende kwamen 21 aanhangwagens type S in dienst afkomstig van verbouwde brusselse type N genummerd van 19693 tot 19713 en vormen het laatste in dienst gestelde materieel niet enkel op de kustlijn maar ook bij de NMVB. Bij de verbouwing werden koppelbare Westinghouscremleidingen aangebracht en deuren welke tijdens de rit toelaten aan het personeel van de ene wagen in de andere te gaan. Jammer genoeg werden de kasten voor de richtingsfilms buiten gebruik gesteld door ze rood te schilderen -een imitatie achterlicht!- hoewel bij de eerste aanhangwagens in dienst gesteld wel eerst een richtingsfilm was.

Onze speciale tram wordt begeleid door de exploitatiecontroleurs André Nys en Jacques Vermeulen, waarmede we weten in bijzonder goede handen te zijn. De eerste is U zeker wel bekend als knap fotograaf uit "Onze Buurtspoorwegen" (zie o.m. voorpagina nr. 146-juni 1970) terwijl de laatste ook bijzonder goed met de buurtspoorwegen is vertrouwd, en waarbij hij zijn familie in de derde generatie vertegenwoordigt! Graag voeren ze U langs hun kustlijn en zullen bij de verschillende haltes zo enigszins mogelijk al uwe vragen beantwoorden. Lijn 1 Knokke-Oostende voert een rode richtingskleur in zijn film, lijn 2 Oostende-De Panne het blauw. Gedurende de tocht zult U de verschillende richtingsaanduidingen van de film kunnen fotograferen.

De oude standardwagens met houten kast breed 2,40 droegen bovenstaande nummers waarbij te voegen waren de 9729-9730-9731-9817 welke dus niet herbouwd werden en de 9816, 9940 en 9946 welke tijdens de oorlog naar Luik verhuisden (lijn Bitsingen-Riemst) om niet meer terug te keren. 14 ervan zijn vroeger eerst aanhangwagens geweest nl. 10041 tot 10054 en waren de 19116, 19117, 19205 tot 19216. In 1956 kregen ze nieuwe nummers als aanhangrijtuig tussen de nrs 19660 en 19687 (voor volledige gegevens zie oude Trampostnummers evenals voor de buitendienststelling van sommige onder hen).

De aanhangwagens type Standard eveneens op bogies breedte 2,20m reeks 19533 tot 19539 en 19541 tot 19548 werden na de oorlog te Destelbergen gebouwd en reden eerst op de elektrische lijnen van het gentse en in het kortrijkse, slechts aan de kust werden ze van Westinghouscremmen voorzien. Andere 2,20m brede aanhangrijtuigen voortkomende van elektrische motorwagens welke voordien niet op de kustlijn reden zijn de 19653(ex-9747), de 19654(ex-9748), 19655(ex-9749), 19688(ex-9974), 19689(ex-9983), 19690(ex-10064), 19691(ex-9771), 19692(ex-9753). De 32 verbouwde kustmotorwagens zijn allen genummerd van 19656(ex-9944) tot 19687(ex-10054) breed 2,40 m. Reeds voordien waren sommige aanhangrijtuig zoals de 9974(ex-19151), 9983(ex-19161), de 10064(ex-19159).